

STORTINGET

Innst. 362 L

(2022–2023)

Innstilling til Stortinget
fra justiskomiteen

Prop. 98 L (2022–2023)

Innstilling fra justiskomiteen om Lov om informasjonstilgang m.m. for det uavhengige utvalget som skal granske straffesaken mot Viggo Kristiansen i Baneheia-saken og foreta en gjennomgang av Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker (Baneheia-utvalget)

Til Stortinget

Sammendrag

Justis- og beredskapsdepartementet fremmer i proposisjonen et forslag til lov om informasjonstilgang m.m. for utvalget som skal granske straffesaken mot Viggo Kristiansen i Baneheia-saken og foreta en gjennomgang av Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker (Baneheia-utvalget). Utvalget ble oppnevnt av regjeringen 10. februar 2023.

Formålet med granskingen er å finne årsakene til at Viggo Kristiansen ble uriktig dømt, og klarlegge hvorfor hans begjæring om gjenåpning først ble tatt til følge etter lang tid og gjentatte begjæringer, samt identifisere eventuelle læringspunkter for å redusere risikoen for uriktige domfellelser i fremtiden og sikre et godt gjenopningsinstitutt.

Loven skal gi utvalget tilgang til informasjon som er nødvendig for at de skal kunne utføre sine oppgaver på en best mulig måte. Forslaget inneholder regler om adgangen til å gi opplysninger til utvalget, utvalgets taushetsplikt, rettsgrunnlag for behandling av personopplysninger for utvalget og forbud mot at opplysninger utvalget mottar, kan brukes som bevis i senere straffesak

eller sivil sak eller som dokumentasjon i tilsynssaker som kan gi grunnlag for reaksjoner mot enkeltpersoner. Det foreslås ikke at det skal gjelde noen opplysningsplikt overfor utvalget.

I lovforslaget er det lagt vekt på å ivareta enkeltindivids personvern og andre hensyn som begrunner at informasjon kan være underlagt taushetsplikt, og samtidig sikre at utvalget skal kunne utføre arbeidet på en funksjonell og effektiv måte.

Ved utformingen av lovforslaget har departementet sett hen til hvordan lignende spørsmål har blitt regulert ved nedsettelse av utvalg og kommisjoner med sammenlignbare mandat og oppgaver. Departementet har samtidig tilpasset lovforslaget til Baneheia-utvalgets arbeid og mandat.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kamzy Gunaratnam, Odd Harald Hovland og Maria Aasen-Svensrud, fra Høyre, Ingunn Foss og Sveinung Stensland, fra Senterpartiet, Ivar B. Prestbakmo og Else Marie Rødby, fra Fremskrittspartiet, lederen Per-Willy Amundsen og Tor André Johnsen, fra Sosialistisk Venstreparti, Andreas Sjalg Unneland, og fra Venstre, Ingvild Wetrhus Thorsvik, viser til at Prop. 98 L (2022–2023) om informasjonstilgang m.m. for det uavhengige utvalget som skal granske straffesaken mot Viggo Kristiansen i Baneheia-saken og foreta en gjennomgang av Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker (Baneheia-utvalget) behandles i denne innstillingen.

Komiteen viser videre til at utvalget som skal granske straffesaken mot Viggo Kristiansen i Baneheia-saken og foreta en gjennomgang av Gjenopptakelseskomisjonens virksomhet i tråd med Representantforslag 30 S (2022–2023), ble oppnevnt i statsråd 10. februar 2023.

Komiteen viser til at det foreliggende lovforslaget skal gi utvalget tilgang til informasjon som er nødvendig for at utvalget skal kunne utføre sine oppgaver på en best mulig måte. Proposisjonen inneholder blant annet regler om informasjonstilgang, taushetsplikt, rettsgrunnlag for behandling av personopplysninger for utvalget og forbud mot at opplysninger utvalget mottar, kan brukes som bevis i senere rettssaker.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om informasjonstilgang m.m. for det uavhengige utvalget som skal granske straffesaken mot Viggo Kristiansen i Baneheia-saken og foreta en gjennomgang av Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker (Baneheia-utvalget)

I

§ 1 Formålet med loven

Loven skal sikre at det uavhengige utvalget som skal granske straffesaken mot Viggo Kristiansen i Baneheia-saken og foreta en gjennomgang av Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker, oppnevnt av Kongen i statsråd 10. februar 2023, får tilgang til nødvendige opplysninger for å få utført sitt arbeid i henhold til mandatet, og gi utvalget adgang til å behandle disse opplysningene.

§ 2 Opplysninger til utvalget

Enhver kan uten hinder av taushetsplikt gi utvalget opplysninger som er nødvendige for utvalgets arbeid. Dette gjelder også opplysninger som nevnt i straffeprosessloven § 119 første ledd og tvisteloven § 22-5 første ledd.

Utvalget kan ikke pålegge noen å gi opplysninger etter første ledd.

§ 3 Taushetsplikt

Medlemmene i utvalget og enhver som utfører tjeneste eller arbeid for utvalget, har taushetsplikt etter forvaltningsloven §§ 13 til 13 g. Forvaltningsloven § 13 b første ledd nr. 6 gjelder ikke.

Når personer som nevnt i første ledd mottar opplysninger som er undergitt strengere regler om taushetsplikt enn det som følger av forvaltningsloven, skal de strengere reglene gjelde. Det samme gjelder etter at materialet har blitt avlevert til arkivdepot for de som er ansatt i eller som utfører arbeid eller tjeneste for arkivdepotet.

§ 4 Behandling av personopplysninger

Utvalget kan behandle personopplysninger som er nødvendige for formålet med utvalgets arbeid. Dette gjelder også personopplysninger som nevnt i personvernforordningen artikkel 9 og 10.

Retten til innsyn etter personvernforordningen artikkel 15 gjelder ikke dersom det vil kreve en uforholdsmessig stor innsats å gi slikt innsyn.

Utvalget er behandlingsansvarlig frem til det har avsluttet sitt arbeid.

§ 5 Forbud mot bruk av opplysninger i senere straffesaker, sivile saker eller tilsynssaker

Opplysninger som utvalget har mottatt i medhold av § 2, kan ikke brukes som bevis i en senere straffesak eller sivil sak eller som dokumentasjon i tilsynssaker som kan gi grunnlag for reaksjoner mot enkeltpersoner.

§ 6 Ikrafttredelse og opphør

Loven trer i kraft straks.

§§ 2 og 4 oppheves når utvalget har avsluttet sitt arbeid.

Oslo, i justiskomiteen, den 16. mai 2023

Per-Willy Amundsen

leder og ordfører